MEANDER

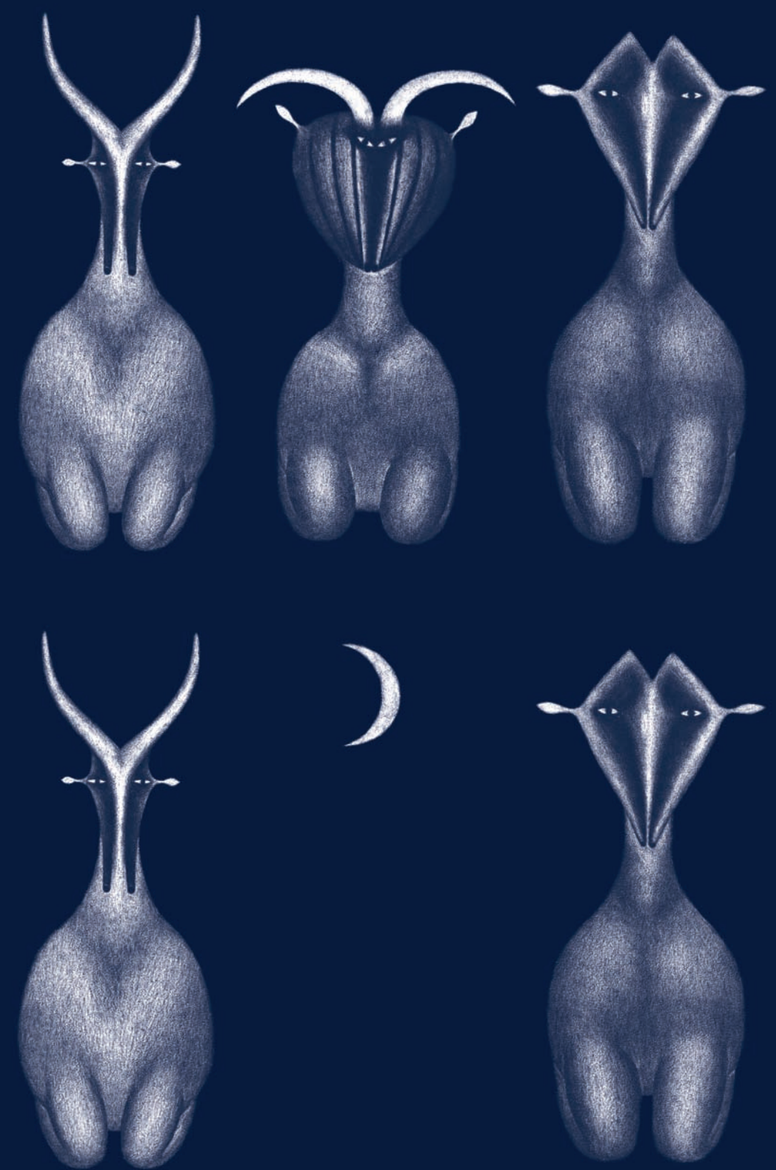

/motto/

Christian Morgenstern
Měsíční tvary (překlad Josef Hiršal)

Tvary plynou po luně,
luna z nich div nestůně.

Luneva a Lunadam
vyjí vkleče bůhvíkam.

Při tom vytí zuby svítí
na hyenu v sirném kvítí.

Z kráterů však pramení
k umlčení mlčení.

Tvary plynou po luně,
luna z nich div nestůně.

Luneva a Lunadam
vyjí vkleče bůhvíkam.

Petr Nikl

Jěléňovití (lesní lyrika)

Tato kniha vychází s laskavou podporou Ministerstva kultury České republiky
a firmy Messenger service, a. s., Praha

Veškerá práva vyhrazena
© Petr Nikl, 2008
Illustrations © Petr Nikl, 2008
Epilogue © Emma Pecháčková, 2008
© Meander, 2008

ISBN 978-80-86283-61-6

O paroháčích

Dva parohy jdou noční tmou,
z těl jejich úzkou liánou
spřádá svit luny
pořád, stále
stín, snící
lesem
atd.

Hleďte — nové zvíře je tu,
neví, co ho čeká.
Důvěřivě vzhlíží k světu,
nic ho nevyleká.

Něco mezi kozorožcem,
buvolem a laní,
tiše sedí, dívá se sem,
svoji šíji sklání.

V majestátním klidu, v lese,
celé bílé, nehýbe se,
neplaší se, neuhýbá,
jenom se tak divně dívá…

Jeleni
jsou vlastně
rohatí tuleni.
Tuleni
jsou vlastně
plešatí jeleni.
No ale…
co ty nohy?!

Prozradím ti, jak vznikají jeleni,
to tajemství už pomalu je tvé:
Povšimni si těch výrůstků na zemi,
o kterých se tvrdí, že jsou větve…

Kdyby ses však sklonil dolů ke kmenu
a opatrně rozhrnul trávu,
divil by ses čemusi kulatému,
co nápadně připomíná hlavu!

Dole, v místech, kde bývají kořeny,
ten, kdo hrabe, tak to s hrůzou zjistí:
Jeleni v hlíně čekají, stvořeni,
na jaro, až vyhrabou se z listí.

Oči lesklé, tiše funí
pa pa pa pa pa pa pa pakůň,
pa pa pa pa pa pa pa pakůň,
zrcadlí ho v noci tůň.

Nosem saje vlhkou vůni
pa pa pa pa pa pa pa pakůň,
pa pa pa pa pa pa pa pakůň
vdechuje tu lesní tůň.

Všechny noci probdí u ní,
skrze měsíc se tu sluní,
skrze měsíc se tu sluní
v pa pa pa pa pa pa tůni.

Do jarního novoluní
pa pa pa pa pa pa pa pakůň,
pa pa pa pa pa pa pa pakůň
zbude už jen v zrcadlení.

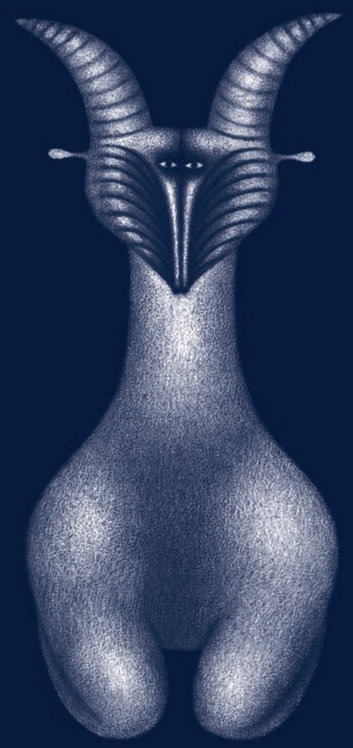

Sob sám v sobě zhlédl se. Sob.
Sám sebou, soban otrlý,
když nahlížel do chladných vod,
které mezitím zamrzly.

Pohupuje se kra v moři
a v té kře sobec zakletý,
trčí z ní pouze paroží,
křišťálový strom staletý…

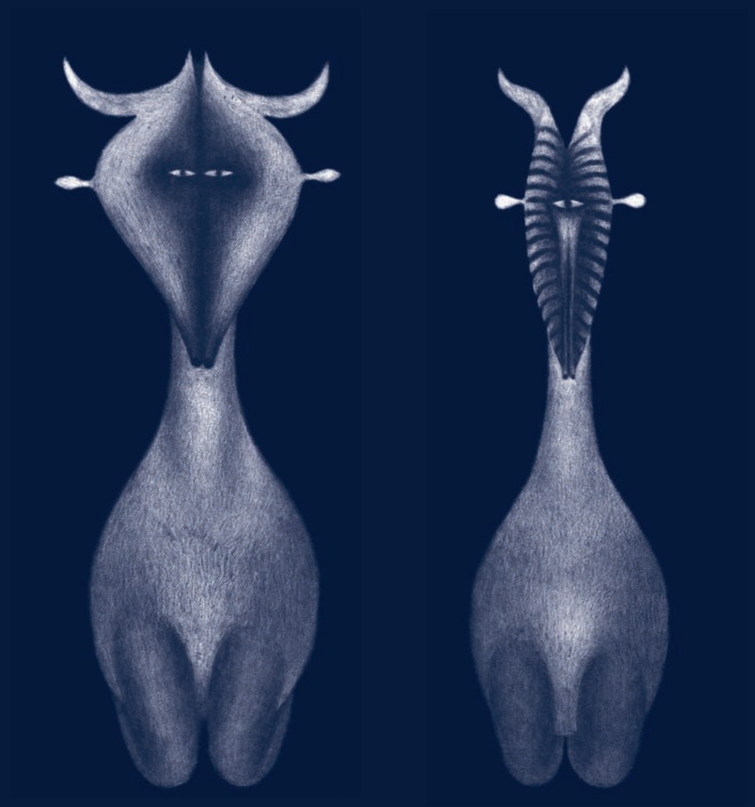

Noc, palouk a nic než
luna lama,
luna lama.

Spolu jedna z druhé
světlo tu má,
světlo tu má.

Pak se pohne klenba,
lama luna,
lama luna.

Odplazí se s třpytem
uvnitř lůna,
uvnitř lůna.

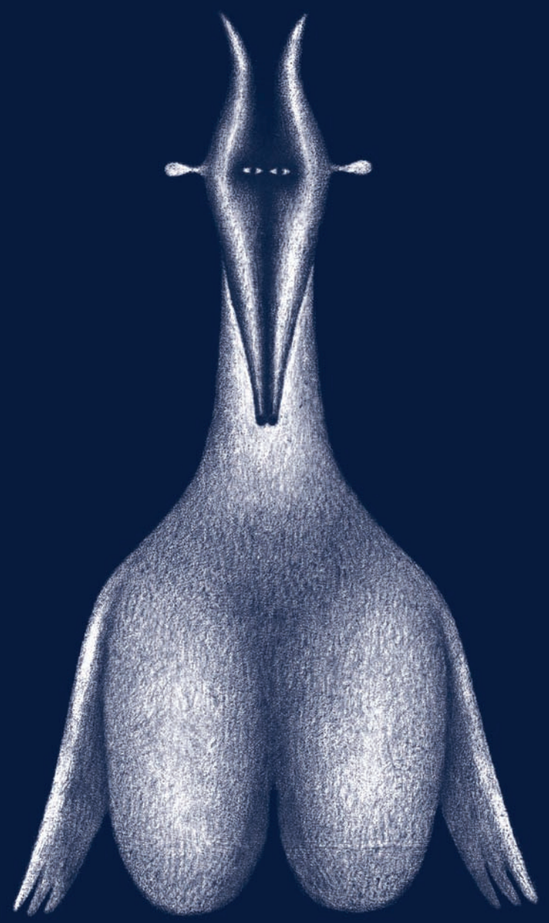

Libuje si trnka:
jsem
fialová.

Pod ní stojí srnka,
stín,
ševel shora.

Vtom vítr:
fííí,
a zas jen

jalová zeleň,
jalová zeleň.

Bubínek srnčích zad:
lblblb…
a ze
srnky je jelen,
srnky je jelen.

Letěl jsem dnes s jelenem,
takový byl chlupatý.
Doposud je v těle mém
od hlavy až po paty…

Jelen
nedovolaný
v ozvěně

odrazem
od stěny
ke stěně

dutým
puknutím
parůžku
mizí.

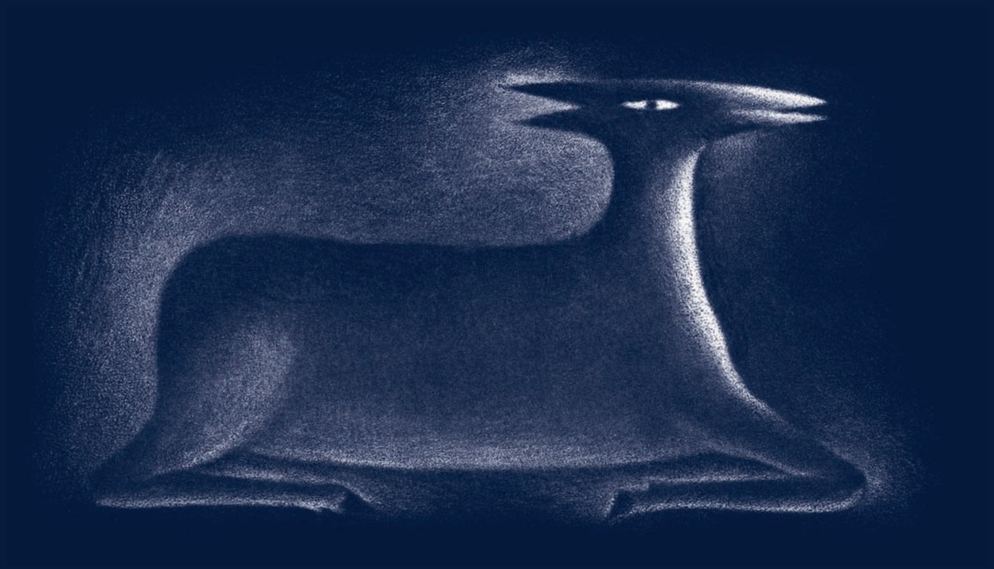

V mramorovém klidu
pod topolem spinká,
obličej bledý jak
holubinka.

Topol listím třese,
až do nebe sahá,
u paty zahřívá
kozoroha.

Dlouhá hlava, ohlý nos,
pod modřínem dřímá los.
Z jedné strany antilopa,
z druhé její opak — lopa…

Tam v kořenech, na jehličkách,
oči, dva korálky,
upírá do dálky
pruhovaná, mdlá zebřička.

Měsíc blýsknul skrz koruny,
čísi křídla ztichla
a jehlička píchla,
kmeny vrhly svoje stíny…

Zebřička má útlý krček,
kolem lesa bloudí vlček…

Tam v kořenech, na jehličkách,
oči, dva korálky,
upírá do dálky
pruhovaná, mdlá zebřička…

Nenápadně klečí
v jehličnaté kleči
jednorožec bílý.

Albín sytě svítí,
náměsíčným bytím
zpomaluje síly.

Roh posvátně tyčí,
do mlžného mlíčí
přivolává hýly.

Jelen Lesoň Sitatunga
se tak nějak divně klingá.
Kudy chodí,
chůdy vodí,
slabý jako konvalinka...

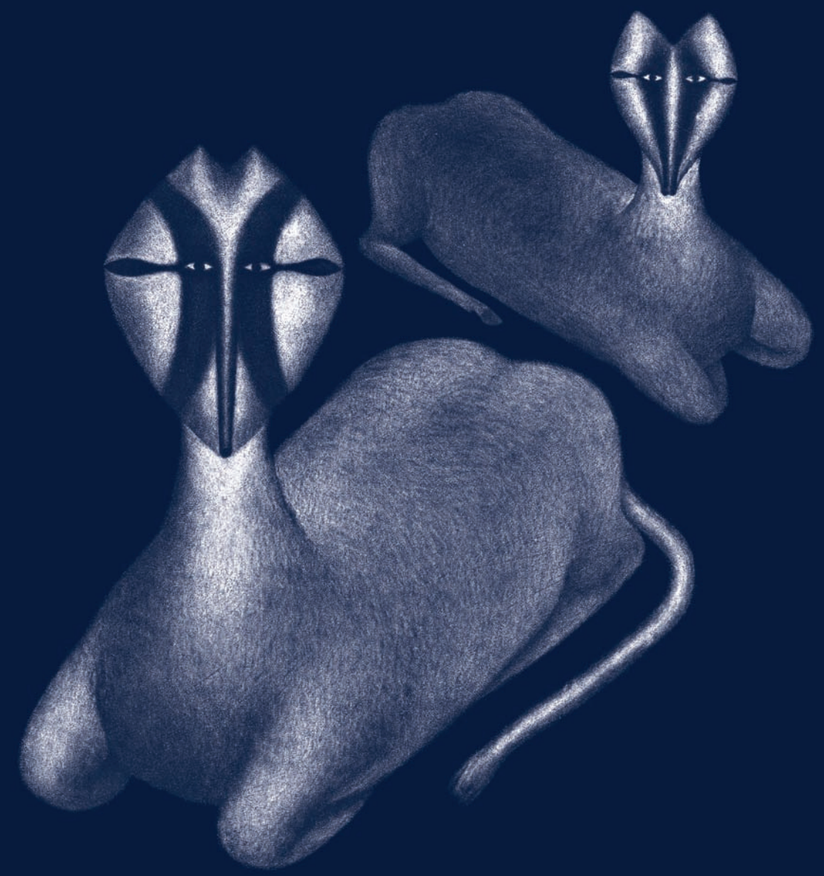

Žíhaný muflon chodí v lomu,
kudy se pohne, tam žhne zem.
Odpadne kámen z hlavy tomu,
kdo parožím je pohlazen.

Z maliní civí
jeleni líní,
z nozder jim funí
jak z obřích dýní
a je jim fuk,
co o nich míní
ostatní, jiní,
co s nimi vyjí.

Jeleni líní
jsou totiž nyní
v měsíční říji!

Trčí z kypré země
a vždy čelem ke mně,
ačkoli jim uhýbám
v zákrytu za sosnou.

Zatajené dechy,
nastražené slechy,
tetelí se vzduchem
nad nocí bezesnou.

Rozpůlené tváře
zahalené v páře,
dorůstají s měsícem…
a pak zase hasnou.

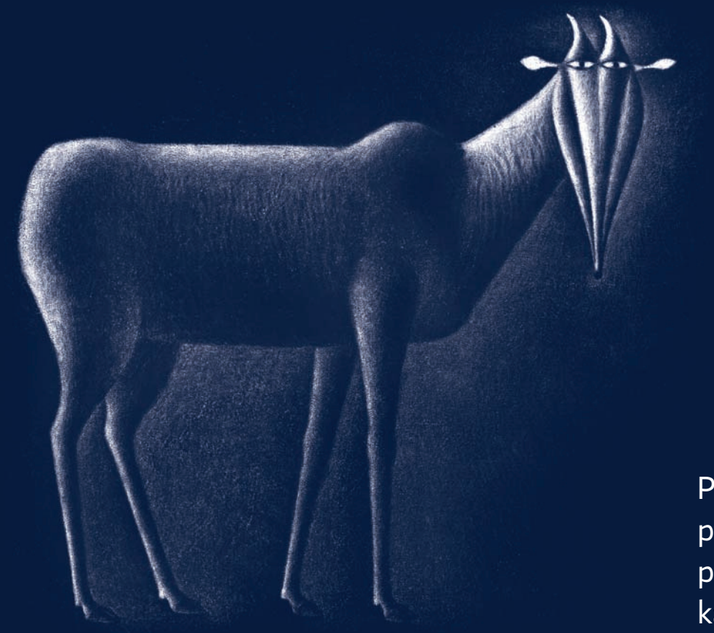

Z protějšího břehu
silueta hledí,
částečně je v lehu,
částečně tam sedí.

U soutoku ramen
v čajích voní šalvěj.
Na břehu je JELEN.
Na hladině NELEJ.

Půlnočním polednem
po svahu klouzá
popnutá břečťanem
kamenná koza.

Měsíc jde do půle,
kozoroh do rohu,
červené bobule
koulí se do hlohu.

Luna už nesvítí,
koza už sjela,
z bobulí už kvítí
vybujela.

Celý kráter zabrala
antilopa sloní,
v běhu skáče rychlostí
čtyřiceti koní.
Teď však čeká nehnutě,
co se bude dít,
přelétají labutě,
padá šerosvit…

Kam kamzík lozí?
Po svazích kozích,
za cizím steskem
slízat srázy.

Kam kamzík mizí?
Do nízkých mlází,
zazimovat se
v zimostrázích.

Na pěšině stojí
tělo jedno,
hlava dvojí.

První hlava vidí,
druhá slyší,
obě vodí.

Místo srsti chvojí,
čtyři nohy,
prsty trojí.

Lůj je stravou její,
nebo jeho,
nebo jejich…

Sedla mi sova na klín,
pohroužil jsem se do snu,
jako kdybych byl leknín,
který chce unést sosnu.

Když jsem otevřel oči,
byla ta sova ta tam,
možná mám mlhu vlčí,
možná se sám sobě zdám…

V šeru tlustých dubů
zní cvakání zubů,
žaludy tam hledá
antilopa šedá.

Chroustá jednohubky,
vyplivuje slupky,
z čumáku se paří,
dohasíná září…

Ve vyschlém řečišti
potmě klopýtá
a občas zapiští
na dně koryta
komické stvoření —
Bohu za ně dík,
s lišaji na zádech
lichokopytník.

Co to je za čípka,
to nikdo neví,
jenom že utíká
s žhavou koudelí.
Těžko ho zahlédneš,
míhá se tmou,
kameny kloktají
píseň chvatnou.

Na pakoni jezdec sedí,
zabořený do hřívy,
jmenuje se rusál bledý,
z kapradin má ostruhy.

Prohání se v bludných kruzích
po hladině rybníka,
vylézají vodní múzy,
měsíci lesk utíká.

V žahavé rose ranní,
tam v nastraženém tichu,
vyzáblé krky laní
pumpují šťávu z mechu.
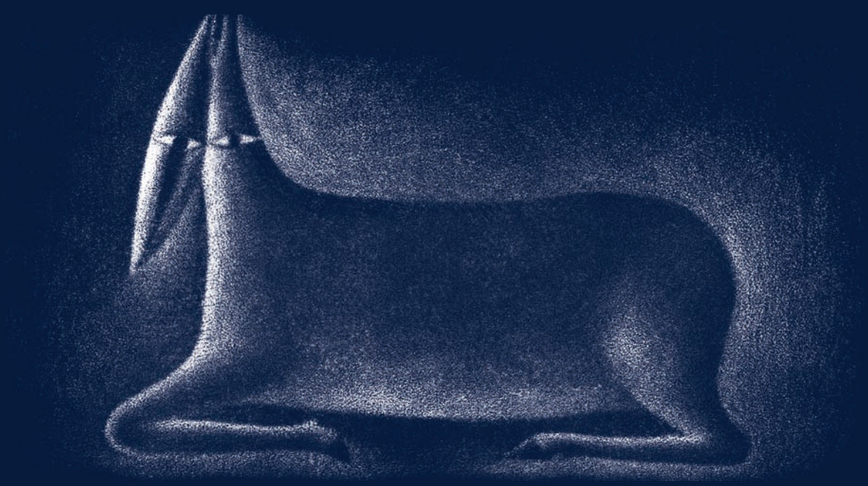
Šátrá v chrástu koloušek
seskládaný ze soušek,
když ho někdo vyruší,
promění se v sousoší.